

Aleg. 26.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o petycyach: 1) gminy Podkamień w przedmiocie utworzenia w tej miejscowości Sądu powiatowego, 2) gminy Opaki o wydzielenie jej z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Olesku, a przydzielenie do okręgu takiegoż Sądu w Złoczowie, 3) gminy Werchobuż jak wyżej, 4) z protestem gminy Sassów przeciw wyłączeniu z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Złoczowie, 5) gminy Bołożynów i Przewołoczna z Kobylem czyli Bajmakami o nieuwzględnienie poprzednio wniesionej petycji tych gmin względem przyłączenia ich do okręgu c. k. Sądu i Starostwa w Brodach, 6) gminy i obszaru dworskiego Łabacz o przyłączenie ich do okręgu c. k. Sądu i Starostwa w Brodach.

Wysoki Sejmie!

W wykonaniu uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 20. Stycznia 1887. r., którą polecono nam zbadać wymienione wyżej petycje, mamy zaszczyt przedłożyć:

Głównym powodem do wnoszenia petycji przez pomienione gminy, było w r. 1884. dopełnione z polecenia c. k. Ministerstwa sprawiedliwości i spraw wewnętrznych uregulowanie granic okręgu c. k. Sądu powiatowego w Olesku, mieszczącego się w granicach Starostw: Brodzkiego i Złoczowskiego.

Skutkiem tych rozporządzeń cały okręg c. k. Sądu w Olesku umieszczony został w terytorium c. k. Starostwa Złoczowskiego z wyłączeniem trzech gmin: Dubie, Jasionów i Kadłubiska, które z okręgu Sądu Oleskiego przeniesiono do okręgu c. k. Sądu w Brodach z pozostawieniem nadal przy c. k. Starostwie w Brodach; wszystkie zaś inne gminy Oleskiego Sądu, przedtem leżące w okręgu administracyjnym Starostwa Brodzkiego, włączone zostały do takiegoż okręgu Starostwa Złoczowskiego.

Wskutek dopełnionej w ten sposób regulacji, gminy i obszary dworskie miejscowości: Bołożynów, Przewołoczna z Kobylem czyli Bajmakami i Sokołówka jeszcze w r. 1884. wystąpiły z petycją do Wysokiego Sejmu, prosząc o wyłączenie ich z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Olesku ewentualnie i c. k. Starostwa Złoczowskiego, a przydzielenie do c. k. Sądu powiatowego i c. k. Starostwa w Brodach, gdzie przedtem należały.

Wydział krajowy po zbadaniu tych petycji, w sprawozdaniu swem do LW. 29.382/86. przedłożył Wysokiemu Sejmowi wnioski swe o zadośćuczynienie ich życzeniom.

W sprawozdaniu tem uwzględniając opinię Prezydium c. k. Sądu wyższego krajowego we Lwowie, że na wypadek przyłączenia gmin, o które rzecz idzie, okręg c. k. Sądu w Brodach może być zanadto powiększonym, podnieśliśmy opinię Wysokiego Sejmu w uchwale z dnia 29. Maja 1875 wyrażoną, co do utworzenia w tej okolicy nowego Sądu powiatowego z siedzibą w Podkaminieniu, do którego by część gmin z obecnego okręgu sądowego Brodzkiego przyłączyć wypadało.

Tymczasem w trakcie rozpoznawania tej sprawy przez Wysoką komisję prawniczą Sejmu, wpłynęły nowe petycje gmin wyżej wymienionych z żądaniami mającymi bezpośredni związek ze zmianą terytoryalną okręgów c. k. Sądów powiatowych w Olesku, Brodach i Złoczowie, wskutek czego sprawa przeniesienia gmin Bołożynów, Przewołoczna i Sokołówka nie została załatwioną, a wniesione petycje przesłane Wydziałowi krajowemu do zbadania.

Podług zebranych przez nas wyjaśnień od dotyczących Rad powiatowych, sprawa tak się przedstawia:

Co do petycyi 1 szej. Utworzenia nowego Sądu powiatowego w Podkaminieniu obecnie życzą sobie gminy: Podkamień, Niemiacz, Bartków, Majdan i Hnidawa, tudzież obszary dworskie w Podkaminieniu, Niemiaczy, Hnidawie i Kamieniu, zaś 27 obszarów dworskich i 26 gmin, zakwalifikowanych do przyszłego okręgu sądowego w Podkaminieniu, oświadczyło się, iż nie widzą żadnej potrzeby tworzenia w tej okolicy nowego Sądu powiatowego. Prócz tego gmina Założce, która w razie utworzenia Sądu w Podkaminieniu, wedle uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 29. Maja 1875 r. miałyby być wraz z Sądem założeczkim przydzielona do okręgu c. k. Starostwa w Tarnopolu, stanowczo jest przeciwną podobnej zmianie granic powiatu Brodzkiego. W skutek tego i Rada powiatowa Brodzka na posiedzeniu z dnia 26. Sierpnia 1887 uchwaliła, iż z powodu tak ułożonych stosunków również nie widzi żadnej potrzeby, aby obecnie uchwała z dnia 29. Maja 1875 miała być ponawiana, gdyż funkcjonujące dziś w tej okolicy sądy powiatowe potrzebom mieszkańców wystarczają.

Co do petycyi 2-giej i 3 ciej. Gminy Opaki i Werchobuż położone w okręgu c. k. Sądu powiatowego w Olesku, z powodu braku trwałej komunikacji z tem miastem, mają tam przystęp utrudniony, gdy przeciwnie ze Złoczowem łączy je publiczny trakt Brodzko-Złoczowski. Odległość ich od Złoczowa jest znacznie krótszą niż od Oleska, a przytem w Złoczowie znajdują zarazem siedzibę innych władz administracyjnych i autonomicznych, gdzie jednocześnie sprawy swe załatwiać mogą. Nie stanie też na przeszkodzie przyłączeniu ich do Sądu delegowanego miejskiego w Złoczowie żadna zmiana granic pod względem administracyjnym i autonomicznym, gdyż okręg Sądu Oleskiego mieści się w terytoryum c. k. Starostwa Złoczowskiego.

Przyłączając gminy Opaki i Werchobuż do Sądu w Złoczowie, nie można pominąć trzeciej małej, bo 188 ludności liczącej gminy Huty Werchobużskiej również w okręgu c. k. Sądu powiatowego w Olesku pomieszczonej, którą mimo że gmina ta petycyi żadnej w sprawie tej nie wniosła, nie można pozostawić nadal w okręgu c. k. Sądu powiatowego w Olesku, albowiem znalazłaby się zupełnie od dzisiejszego okręgu sądowego w Olesku odcięta. Ponieważ przyłączenia jej również do okręgu Sądu powiatowego w Złoczowie domaga się obszar dworski i Rada powiatowa w uchwale z d. 3. Listopada 1887., zatem i Wydział krajowy nie znajduje żadnej przeszkody, aby życzeniu gmin Opaki, Werchobuż i Huta Werchobużska zadosyć uczynić. Nadmieniamy wreszcie, iż przez wyłączenie gmin pomienionych liczących razem 1.717 ludności, okrąg sądowy w Olesku obejmować będzie 26.369 mieszkańców, co odpowiada średniej cyfrze zaludnienia w powiatowych Sądach kraju naszego.

Co do petycyi 4-tej z protestem gminy Sassów przeciw wyłączeniu jej z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Złoczowie, petycyja ta wobec uchwały Wys. Sejmu z d. 22. Grudnia 1886. r. przeciwnej przenoszeniu siedziby c. k. Sądu powiatowego z Oleska do Podhorzec okazuje się bezprzedmiotową.

5. Co się tyczy petycyj gmin Bołożynów i Przewołoczna z Kobylem czyli Bajmakami o pozostawienie ich nadal w okręgu c. k. Sądu powiatowego w Olesku i c. k. Starostwie zło-

czowskiem, Wydział krajowy mimo przeciwnych oświadczeń się przełożęństwa obszarów dworskich tych miejscowości, żądających przyłączenia do okręgu c. k. Sądu powiatowego i Starostwa w Brodach i mimo w tym kierunku złożonego Wysokiemu Sejmowi w roku zeszłym do LW. 29.382/86 sprawozdania, — obecnie jest za uwzględnieniem życzenia gmin pomienionych, skoro poprzednie żądania swoje zmieniły, tembardziej, że i Rada powiatowa Złoczowska w uchwale z d. 3. Listopada 1887. przeciwnych żądań obszaru dworskiego Bołożynów i Przewołoczna nie popiera.

6. Co się tyczy petycyi gminy i obszaru dworskiego Łabacz z życzeniem przeniesienia ich z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Olesku i Starostwa złoczowskiego, do okręgu c. k. Sądu powiatowego i Starostwa w Brodach, zadośćuczynienie takowej byłoby możebne, jeżeliby nastąpiło przeniesienie gmin Bołożynów, Przewołoczna i Sokołówka do okręgu sądowego i Starostwa w Brodach. Gmina Łabacz w tem położeniu, jakie obecnie zajmuje, nie miałaby bezpośredniego zetknięcia z granicą okręgu c. k. Sądu powiatowego w Brodach, zatem skoro nie popieramy przeniesienia gmin Bołożynów, Przewołoczna i Sokołówka, nie możemy również oświadczać się za przenoszeniem gminy i obszaru dworskiego Łabacza.

Przedstawiwszy w ten sposób cały stan sprawy, wypływający z żądań postawionych w petycyach do zbadania nam poleconych, Wydział krajowy jest zdania, że życzenia gmin Opaki i Werchobuż, tudzież obszaru dworskiego Huty werchobużskiej zasługują na uwzględnienie, jak również życzenia gmin Bołożynów i Przewołoczna z Kobylem czyli Bajmakami. Dalej, że podnoszenie uchwały Wys. Sejmu z d. 29. Maja 1875. r. co do ustanowienia nowego Sądu powiatowego w Podkamieniu, obecnie byłoby nie na czasie; wreszcie, że zadośćuczynienie życzeniom gminy i obszaru dworskiego w Łabaczu z powodu przeszkód z geograficznego ich położenia wynikających okazuje się niemożebnem. Uwzględniając taki stan sprawy wnosimy:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w myśl §. 2. Ustawy z d. 11. Czerwca 1868. r. (Nr. 59. D. u. p. oświadcza c. k. Rządowi opinię, iż miejscowości: Opaki, Werchobuż i Huta Werchobużska należy wyłączyć z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Olesku, a przydzielić do okręgu c. k. Sądu powiatowego delegowanego w Złoczowie.

Co się tyczy petycyi obszaru dworskiego i gminy Łabacz. nad tą przechodzi do porządku dziennego“.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem
Księstwem Krakowskiem.

Lwów, dnia 18. Listopada 1887. r.

Marszałek krajowy
Tarnowski w. r.

Sprawozdawca
Teofil Bereznicki m. p.
Członek Wydziału krajowego.

